

POWIATOWA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA W Świebodzinie

66-200 Świebodzin, ul. 30 Stycznia 5
e-mail: psseswiebodzin@wsse.gorzow.pl
Tel. 0 68 38 207 47, Fax 0 68 38 223 21

Informacja dla prowadzących gospodarstwa rolne

Rolniczy Handel Detaliczny

Przypomina się, że z dniem 1 stycznia 2017r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. z 2016r. poz. 1961), która wprowadziła definicję rolniczego handlu detalicznego oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz. U. z 2016r. poz. 2159).

Rolniczy handel detaliczny - to handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na zbywaniu konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym.

W ramach rolniczego handlu detalicznego możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom końcowym.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. podmioty, w tym rolnicy prowadzący gospodarstwa rodzinne mogą rozpocząć działalności w ramach takiego handlu **po uprzedniej rejestracji** (bez obowiązkowego zatwierdzenia) u:

- + powiatowego lekarza weterynarii (produkty pochodzenia zwierzęcego lub żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, tj. żywność złożona / lub
- + państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (żywność pochodzenia niezwierzęcego).

Wniosek o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy złożyć w formie pisemnej, w terminie, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarstw rolnych..

Za brak rejestracji działalności u właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego podmioty zajmujące się rolniczym handlem detalicznym podlegają karze pieniężnej w wysokości do 5000 zł, nie mniej niż 1000 zł

Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

- 1) mogą być dokonywane w ilościach dostosowanych do potrzeb konsumentów;
- 2) nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na ochronę zdrowia publicznego;
- 3) podlegają nadzorowi organów tj. odpowiednio Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub Inspekcji Weterynaryjnej;
- 4) są dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności;
- 5) nie mogą być dokonywane z udziałem pośrednika, z wyjątkiem zbywania takiej żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszów,

organizowanych w celu promocji żywności, jeżeli pośrednik zbywa żywność:

- a) wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego,
- b) wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący Rolniczy Handel Detaliczny na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.

W zakresie konstrukcji, organizacji i wyposażenia zakładów, w których prowadzona jest działalność związana z RHD obowiązują przepisy rozporządzenia (WE)

Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych. Przepisy te przewidują między innymi, że w przypadku, gdy produkcja prowadzona jest przy wykorzystaniu pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszkalne (np. przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej), zamiast wymogów określonych w załączniku II w rozdziale I oraz II ww. rozporządzenia, obowiązują wymogi określone w załączniku II w rozdziale III (uproszczone wymagania higieniczne). Powyższa zasada nie zwalnia prowadzących RHD z obowiązku spełnienia innych wymagań higienicznych ustanowionych w ww. rozporządzeniu, co do których nie przewidziano odstępstw lub wyłączeń dla podmiotów działających na rynku spożywczym.

- + Podmioty zamierzające prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego produktami pochodzenia zwierzęcego lub żywnością złożoną nie są zobowiązane do sporządzania projektu technologicznego.
- + Od rolników prowadzących Rolniczy Handel Detaliczny wymaga się posiadania aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.
- + Rolnicy prowadzący Rolniczy Handel Detaliczny powinni wdrożyć i utrzymywać instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej/Dobrej Praktyki Produkcyjnej, a tam gdzie uzasadnione procedury systemu HACCP.
- + W przypadku produkcji żywności pochodzenia niezwierzęcego w warunkach domowych np. pieczywa

cukierniczego nie muszą być wykorzystywane wyłącznie surowce roślinne pochodzące z własnych upraw, jednakże przepisy podatkowe określają, iż muszą one stanowić, co najmniej 50% tego produktu z wyłączeniem wody.

Sprzedaż żywności wytworzonej w ramach RHD następuje wyłącznie :

- ✓ w miejscach, w których produkty zostały wytworzone,
- ✓ w miejscach wyznaczonych do prowadzenia handlu.

W miejscu zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:

- 1) napis „rolniczy handel detaliczny”;
- 2) imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
- 3) adres miejsca prowadzenia produkcji zbywanej żywności,
- 4) weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel, o ile taki numer został nadany.

Podmioty zajmujące się rolniczym handlem detalicznym podlegają karze pieniężnej - za brak umieszczenia w miejscu zbywania żywności w ramach RHD oznaczenia lub podawanie w tym oznaczeniu informacji niepełnych lub nieprawidłowych.

Znakując środki spożywcze oferowane konsumentom w ramach RHD należy wziąć pod uwagę przepisy zawarte w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych.

Do podstawowych informacji jakie muszą znaleźć się w oznakowaniu opakowanego środka spożywczego zgodnie z ww. rozporządzeniem nr 1169/2011 należą:

- a) nazwa żywności,
- b) ilość netto żywności,
- c) data trwałości,
- d) wykaz składników; ze wskazaniem składników powodujących alergię lub nietolerancję oraz procentowej zawartości najważniejszych składników,
- e) wszelkie specjalne warunki przechowywania lub warunki użycia,
- f) imię i nazwisko oraz adres producenta,
- g) instrukcja użycia, w przypadku, gdy w razie braku takiej instrukcji odpowiednie użycie danego środka spożywczego byłoby utrudnione,
- h) numer partii produkcyjnej. Podmioty zajmujące się rolniczym handlem detalicznym podlegają karze pieniężnej za brak przestrzegania wymagań w zakresie znakowania.

Prowadzenie działalności w ramach RHD musi być zgodne z obowiązującymi przepisami tj.:

- ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. z 2016r. poz. 1961),
- ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 149 z póź. zm.),
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz. U. z 2016r. poz. 2159),
- rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego i powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L Nr 31, str. 1 z późn, zm.),

- rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE. L 2004 139 z 30.04.2004 r. z późn. zm.)

Dokumenty do pobrania:

Wytyczne Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw oraz w ramach rolniczego handlu detalicznego:

<https://gis.gov.pl/zywnosc/informacje-dla-przedsiębiorcy/poradniki-wytyczne-ulotki>

Wzór wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej określa załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2007 r., Nr 106, poz. 730).